

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. I. Quam difficile sit sacrarum literarum, maximè Cantici Canticorum
sensum intelligere &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

S.
Theres

CONCEPTVS
AMORIS
DIVINI,

CAPVT I.

QVAM DIFFICILE SIT SACRARVM LITTERARVM, M
xime Cantici Canticorum, sensum intelligere. mulieres, & qui docti non sunt in
exponendis laborare non debent: at si Deus vltro & ex gratia in oratione hanc
sensum dederit, eum non rejcere, denique nonnulla Cantici Canticorum verba
meriti humilia, vilia, & à purissimo Dei, sponseque eius, ore aliena vi-
deantur) sanctissima in se mysteria, ac sublimissimos quos-
dam conceptus complectuntur.

Opera
N
E

Osculetur me Dominus osculo oris sui, quia
liora sunt vbera tua vino, &c.

Observavi diligenter, videri animam (quantum hic quia
ostendit) loqui cum vna, & pacem petere ab alia persona
cit enim, Osculetur me osculo oris sui, ac statim videtur ad illum, quia
orat, dicere, Meliora sunt vbera tua. Quod quomodo fiat, non intelligit
atque, ipsam non intelligere, magnæ mihi est voluptati. Etenim
vt verum fatear, non tam anima Deum suum considerat
intueri debet in rebus, quas ingenijs nostris tam tenuibus hinc
ra consequi posse videmur, quàm in ijs quæ nullo modo
possunt. Vnde, singulari quodam modo vobis commendo,
cùm aliquem librum legeris, aut concionem audieris, aut
de sacrosanctæ fidei nostræ mysterijs meditarimini, si forte ea
satis plenè poteritis intelligere, minimè defatigemini, aut ingenij
vestrum in ijs minutius inquiritis & scrutandis torqueatis, nam
est hoc mulierum, & sæpè etiam ne virorum quidem. Si quando
minus sensum ac intellectum eorum dare dignatur, hoc Mulieribus
ius sine vllò labore nostro facit. Hoc dico Mulieribus, & ijs
viris, ad quos ex officio non incumbit, doctrina sua veritatem
guare & tueri.

Quam sit
difficile, sa-
eram scri-
pturam, aut
fidei nostræ
mysteria in-
velligere: &
nō esse mu-
lierum aude
feruari.

nam tum enim patet, eos, quos Dominus, ad id nobis dedit

nam constituit, ad hoc conuicti debere, & illos in hoc etiam fructum aliquem facere nos mulieres verò cum simplicitate id accipere debere, quod nobis Dominus dederit, quod autem non dederit non est quod nos ipsas in eo intelligendo torqueamus: sed & potius, quod gaudeamus, considerando, Deum ac Dominum nostrum esse magnum, ut vel vnicū eius verbū mille in se mysteria contineat, ac proinde id ipsæ non satis benè intelligamus. Minimè certè meum id fore, si Latino, Hebraico, aut Græco in idiomate id legeretur: verum, quàm in nostra lingua Hispanica & materna etiam multa in Davidicis Psalmis occurrunt: in quibus dū vel Hispanicū nobis declaratur, si id nobis obscurū est, quàm ipsum Latinū. Quapropter semper vobis cauete, ne cogitationē vestram his impēdatis, ne cerebrum torqueatis: nā mulieres plura opus non habent, quàm quæ ingenio ipsarum sufficient: & vel hoc si fiat, Dominus nobis gratiam fecerit.

Cum verò Maestas illius id sine vlllo nostro labore & cura nobis dare vult, nos mulieres sensum statim inueniemus: in reliquis vero humiliemus nos, & (sicuti dixi) gaudeamus oportet, quòd Dominum habeamus, cuius verba, etiam lingua nostra materna proposita, intelligi nequeunt.

Videbuntur fortasse vobis quædam in Canticis esse, quæ alio modo & stylo dici possent. sanè, prout quidem nostra stupiditas est, id vobis videri non mirarer. vnde etiam quosdam audiui dicentes se ab ipsi audiendis aurem potius auertere. Ah (Deus bone!) quanta nostra miseria est! nam, uti animalibus venenatis, dū quid comedūt, hoc in venenum vertitur: ad eundem prorsus modum accidit nobis. nā cum è tā magnis gratijs, quas Dñs nobis hic facit (dō scilicet nos magna illa bona, quæ illū diligens anima habet, intelligere facit, atq; datur eam, ut cum Maestate sua loqui & deliciarī possit, animat) maiorem Dei nostri amorem nos oporteret elicere, eos, prò dolor! elicimus sensus, qui tenuis nostri erga Deum amoris sensui conformes sūt. Quàm, ò Domine, exiguum ex omnibus quæ nobis fecisti, bonis fructum colligimus. Maestas tua semper modos & inuentiones quaerit, ad amorem quòd nos prosequeris, declarandum: nos verò, uti te amando parum versati, tam parui id facimus, ut cogitationes nostras, ceu malè in hoc exercitatorum, ed ferantur vbi semper sunt, & magna illa mysteria, quæ lingua hæc à spiritu sancto prolata in se includit, cogitare negligentes, ad ipsdem nos subducamus. Quid autē ad nos amore ipsius accendendos, magis erat necessarium, quàm cogitare, aò sine maxima ratione huac stylum talem esse? Memini sane audire me Religiosi cuiusdam cõcionem, & quidē satis egregiā &

*Deus An-
ma cum sa-
era scriptu-
ra intelligē-
tiam dabit,
tam ipsa re-
pellere non
debet.*

*Et si quædam
Canticorum
verba vilia
humilia, nec
tam decen-
tia videan-
tur: bene ta-
men intella-
ta, maxi-
ma inclu-
dunt myste-
ria & sensus.*

S.
Theres

Oper
N
e

322
CONCEPTVS AMORIS DIVINE
admirabilem, sed quæ potissimū circa delicias, quæ cū Deo spōsā
bebat, versaretur, huius autē occasione tantus est in auditorio
excitatus, & quæcumq; dicebat (loquebatur namq; de amore, & de
tionem quam habebat de mandato & præcepto, super quædam
tiorū verba fūdabat) tam malam in partem accepta sum, ut ipse
cū mirarer. Unde ad oculū video, rei huius (sicuti iā dixi) non aliē
causam quā quod tam malē in amore Dei nos exercere mus, nisi
non posse puremus, animam huiusmodi verba cū Deo suo tradere.

Verum noui ego personas nonnullas, quæ e contra tam inge
bonum, tam ingentes delicias, & tantam inter timores quibus pen
rebantur, securitatē, hinc hausere, ut sæpenumerō ingentes Deo
gratias agant, quod tam singulare & salutare animabus, quæ fecerunt
tum amore prosequuntur, atq; intelligūt & vident, quod vlti
fese Deus humiliter, remediū & iuuamen reliquerit. etenim, si
dentē rei huius haberent experientiam, non possent non timere
nouī quādā, quæ ad multos certē annos plurimis in timoribus
nulla autem omnino res eam assecurare & tutā reddere poterat, ut
quod tandem Domino placuit, illam quādā Canticā Cantorum
audire: ex quibus demū didicit & collegit, animam suā recta
cedere. Quia, sicuti dixi, ideo id fieri mihi persuasit, quod d
sum suū Christū diligens, tum demū omnes hæc delicias, largi
& mortes, afflictiones & delectationes ac gaudia cū ipso habere
ppret e. iā omnia mūdi gaudia à se abdicauit, & in manus eius
relinquauit & cōiecit. Idq; non verbo dūtaxat (vti nō nullos facere
stat) sed sincerissimo & verissimo cū amore, qui per opera perficitur.

Quam o carissima, Deus, bonus renumeratōr & debitor est
beris quoq; Domini ac sponsū, qui nihil est quin videat & int
quapropter, quantumuis id admodum exiguum & paruum sit
propter eum quidquid facere potestis: etenim Maiestas eius
sum remunerabitur tamquam si esset quid magni momenti
nim aliud spectat quā amorem, ex quo id facietis.

Quare in hoc finem facio & dico, vt in eo quod in sacra
ra, aut fidei nostræ mysterijs, non intelligitis, diutius nō immoretur
quam vobis dixi: neq; etiam admirationē vobis moueat ex
tua illa verba, quæ Deum ad animam loqui, in illis audire
vero, quo nos ille profecutus est, & etiam nū prosequitur, magis
mirari cogit, & velut impotenti reddit, cum ipsi sumus qui sum
do eum ipsa intelligo, & video ipsū non per verba illū
monstrare, vt nō magis operibus ipsis eū declararit. Cū vlt
do pueneritis, vos rogo, vt in recogitādo eo quod nobis ipse
& pro nobis fecit, non nihil immoremur, cum que amorem,

nec non bona cum Confessarij mei venia, incipio. Det ille, vt, si res alias, quas dixi, me feliciter absolueret & iocum tangere voluit, aut certe Maiestas eius pro me (forfan vt in vestrum vultu cedant) etiam in hac scopum debitum attingam: sin minus, tunc saltem, quod huic materiae, quae tam diuina est, vt eam ipsa a nobis gna non sin, conferenda, aut mente peruoluenda impendenda ne impentum reputo.

Videtur ergo mihi, in ijs verbis quae in initio dixi, sponsa tertia quadam persona loqui: quae est illa eadem apud quosdam agitur. Docere vult spiritus sanctus, duas in Christo esse naturas, vnam diuinam & alteram humanam. Cui conceptui non in haec: etenim propositio hic est loqui de eo, quod nobis qui orationi studemus, vnde huiusmodi videtur: quae quam omnia vilia sunt ad animandam & ad mirandam splendendam animam, quae ardenti quodam effectu ac desiderio Dominum amat. Nouit Maiestas eius, et si subinde aliquot horum verborum compositionem audierim, & ea mihi petenti ab alijs declarata in meum valde raro fuisse, & vix me illarum recordari, eo quod tantum lem habeam memoriam: vnde illas hic de promere non potero. Sed id dumtaxat quod me Dominus edocebit, & ad propositum meum faciet: & certe quoad exordium & principium hoc, nihil, quod ego dem memini, vniquam audiri.

Osculetur me osculo oris sui. Quanam, o Domine & Deus meus, sunt verba, vt ea vermiculus creatori suo dicat? Benedictus es Domine mi, qui tam diuersimodè nos docere dignatus es, vt qui Rex meus, verbum hoc dicere audeat, nisi te concedente & permissente? Est certe res, quae hominem admiratione compleat, vnde forte mirabitur me dicere, quod ea nullus dicere audeat.

Dicent me stupidam & ignaram esse: quia non vult sponsa dicere, eo quod verba illa *osculum & os* multas patiuntur significaciones. clarum est enim, nos illa verba Deo dicere non posse: *osculum* proinde est homines simpliciores haec non legere. fatos equidem multos illa habere sensus: attamen anima, quae amore ita incensa vt penè deliret, & sui impos sit, nullum habere vult, sed tantum haec proloqui, ne Dominus hoc illi auferat. Quid est, Deus meus, quod adeò miremur? an non potius est, opus ipsum admittantur sanctissimum altaris Sacramentum accedimus?

Cogitabam ipsa praeterea, num forsan sponsa illam sibi huiusmodi peteret, quae Christus postea nobis praestitit, quando, scilicet, factus est. Cogitabam adhuc, num summam & ardentissimam iunctionem & vnionem postularer, nimirum vt Deus fieret homo

illis, quæ cum humano genere ipse inijt. Certum namque est, osculum magnæ
 cuiusdam pacis & amicitiae inter duas personas, signum esse. Quod
 autem pacis sint modi & genera, Dominus det ut intelligere valeamus.
 Vnam rem antequam ulterius procedam, hic dicere volo, quæ (ut mihi quidem videtur) notatu digna est, quamquam alij loco
 & tempore magis conveniret, sed hic dicam, ne eiusdem obliuiscamur,
 quod futurum certè scio; nimirum plures esse qui ad sanctissimum
 Altaris Sacramentum (utinam verò mentiar!) gravissimis in peccatis
 mortalibus constituti accedant: qui si animam præ amore Dei mortuam,
 hæc verba proferentem audirent, summo perire mirarentur, ipsamque
 insignis audaciæ insimularent. Hoc saltem certò scio ipsos hisce & alijs
 id genus verbis, quæ in Canticis occurrunt, id minimè dicturos.
 (Amor verò illa dicit, quem quia non habent, hinc quotidie Cantica legere
 debent.) & sese in illis non exercituros, imò illa ne quidem proferre ausuros:
 nam reuera illa etiam dumtaxat audita, timorem homini inijciunt,
 quod magnam Maiestatem includant. Certè nimis quam magnam tu,
 Domine, in Sanctissimo Sacramento Maiestatem præfers & exhibes;
 sed hi quòd fidem viam non habeant, sed mortuam considerant,
 te sub specie panis tam humilem; hinc nihil illis loqueris; quòd ipsi id non mereantur audire. Unde fit, ut
 tam sint in peccando audaces.

Quamobrem verba hæc verè timorem quemdam per se inijcerent,
 si sibi præfens esset is qui illa profert, ad litteram & nudè accepta;
 non vero alijs, quos Dominus amor noster extra se rapuit. Ignoscetis
 mihi, quod hoc, alijs etiam plura, quamvis aliqua in eo sit audacia,
 dicam. At Domine mi, si osculum pacem & amicitiam denotet, cur te
 animæ non rogent, ut pacem cum ipsis habeas? Quid autem ea melius à te
 petere possumus? quod autem ego, Domine mi, rogo, id est, ut hanc tu mihi pacem cum osculo oris tui concedere
 digneris. Et est hæc, carissimæ, sublimissima quædam petitio, uti postea
 vobis ostendam.

(:)

Xxx ;

CA.